

Музично-дидактичні ігри - важливий засіб розвитку музичної діяльності

Сьогодні кожна людина живо вірою у краще майбутнє, а душі наших малят сповнені почуттями надії. Майбутнє повністю залежить від того, які основи ми закладаємо у свідомість дитини.

Педагоги-дошкільники покликані з перших днів життя дитини виховувати в ній почуття сприйняття краси. Перші яскраві, радісні картинки життя запам'ятовуються назавжди.

Досвід переконливо доводить, що дошкільники краще засвоюють знання під час гри.

Види самостійної діяльності дитини у дошкільному навчальному закладі різноманітні, серед яких є і музична. Музично-дидактичні ігри є важливим засобом розвитку музичної діяльності дітей. Вони об'єднують розділи: співи, слухання, рухи під музику, ігри на музичних інструментах. Такі ігри доступні та цікаві для дітей, вони викликають бажання брати участь у них.

Музично-дидактичні ігри повинні бути різноманітними та естетично оформленими. Тільки тоді у дітей виникне бажання співати і слухати музику.

Музично-дидактичні ігри можна проводити як на заняттях, так і у повсякденному житті: під час режимних моментів, розваг, прогулянок тощо. Їх основою є звернення до вже набутих дітьми знань із музики — знайомі пісеньки, звукові та рухові асоціації, що виникають під час виконання того або іншого твору.

Головне призначення музично-дидактичних ігор — формувати у дітей музичні здібності, у доступній ігровій формі допомогти їм розібратись у співвідношенні звуків за висотою; розпинати у них почуття ритму, тембрів і динамічний слух; спонукати до самостійних дій із застосуванням знань, які вони отримали на музичних заняттях.

Музично-дидактичні ігри збагачують дітей іншими уявленнями, розвивають у них ініціативу, самостійність, здатність до сприйняття, розрізнення основний якостей музичного звука.

Педагогічна цінність музично-дидактичних ігор полягає у тому, що вони відкривають перед дитиною шляхи використання отриманих знань у життєвій практиці.

Музичні керівники будують музичні заняття з дошкільниками з урахуванням завдань музично-естетичного виховання дітей відповідно до вимог програми «Я у Світі» і проводять їх відповідно до перспективного планування. При цьому береться до уваги те, що зміст і структура заняття, як індивідуальних так і фронтальних, повинні бути варіативними та цікавими, з використанням різноманітних прийомів, що допоможуть дошкільникам сприймати музичний твір та розуміти основи музичної грамоти.

Використання музично-дидактичних ігор дає можливість найбільш змістово здійснювати музичне виховання.

Музично-дидактичні ігри проводяться на заняттях як окремий вид діяльності, тому мають навчальний характер. У доступній ігровій формі у малят розвиваються музичні здібності.

Орієнтовна мета музично-дидактичних ігор:

- розвиток пісennих навичок;
- навчання виразно співати;
- розвиток музичних здібностей (слуху, пам'яті, почуття ритму);
- ознайомлення з музичними інструментами та вокальними творами різного характеру;
- розвиток музично-слухового сприймання у процесі ритмічних рухів;
- розвиток та збагачення рухової реакції дітей, уміння погоджувати рухи з музикою;
- виховання естетичного смаку, поваги до національної та світової культури.

СЛУХАННЯ МУЗИКИ

Молодша група

ГРА «КУРКА І КУРЧАТА»

Матеріал: будиночок, лялька Марійка, металофон. Усі речі розкладаються на столі. Діти тримають у руках іграшкових птахів (курка і курчата).

ХІД ГРИ

Діти розсаджуються навколо столу. Музкерівник бере ляльку і говорить: «У цьому будиночку мешкає лялька Марійка, у неї є: багато курей і курчат. Їх уже час годувати, але вони розбіглися. Марійко, поклич своїх курей! Послухайте, діти, кого кличе Марійка».

Музкерівник грає на металофоні ноту ре другої октави. Діти, тримаючи курчат у руках, підводяться і ставлять їх перед Марійкою. Лялька годує птахів. Музкерівник просить дітей заспівати тоненським голосом, наслідуючи курчат: «Пі-пі-пі!» Потім лялька Марійка кличе курей — музкерівник грає на металофоні ноту ре першої октави. Діти ставлять фігурки курей на стіл перед Марійкою і співають на цієї самій ноті: «Ко-ко-ко!»

ГРА «ВІДГАДАЙ»

Матеріал: 4-6 великих карток (кожна розділена навпіл, на першій половині зображена гуска, на другій — гусеня (качка — каченя, кішка — кошеня, корова — теля та ін.)); фішки (по дві на картку).

ХІД ГРИ

Гра проводиться за столом з підгрупою дітей (4-6). Кожна дитина має одну карту і дві фішки. Музкерівник співає на ноті ре першої октави: «Га-га-га!» Діти, в яких на картці зображена гуска, повинні закрити її фішкою. Музкерівник співає на ноті ля першої октави: «Га-га-га!» Діти закривають фішкою картинку з гусеням.

ГРА «ЗНАЙДИ ІГРАШКУ»

Матеріал: іграшки, що відповідають змісту пісень (зайчик, ведмідь, кішечка, півник тощо).

ХІД ГРИ

Іграшки лежать па столі. Діти утворюють півколо. Музкерівник пропонує послухати мелодію та обрати відповідну іграшку. Гра завершується, коли на столі не залишиться жодної іграшки.

ГРА «ЩО РОБЛЯТЬ ДІТИ?»

Матеріал: картки (за кількістю гравців), па одній половині яких зображені діти (співають, танцюють, сплять), друга половина порожня; фішки.

ХІД ГРИ

Дітям роздають по одній картці. Педагог виконує знайомі музичні твори (можна у грамзапису): «Колисанку» А. Гречапінова, «Баю-бай» В. Вітліна, «Подружимося» Г. Вількорейської або будь-яку пісню (яку знають і співають діти). Той, хто впізнав музичний твір, закриває фішкою порожню половину карти.

ГРА «ЗАЙЦІ»

Матеріал: на планшеті зображені ліс, галевина (у центрі зроблені розрізи, куди можуть уставлятися картинки — «Зайці сплять», «Зайці танцюють»).

ХІД ГРИ

Музкерівник пропонує дітям піти погуляти на галевину, намальовану на картинці.

Музкерівник. Тут живуть маленькі зайчики. А що вони роблять — ви дізнаєтесь самі, коли почуете музику.

Звучить мелодія колискової або танцюальної музики. Діти визначають її, на прохання музкерівника вихователя вставляють відповідну картинку в прорізи на планшеті. Якщо дитина правильно відгадала музичний твір, то діти аплодують.

СЛУХАННЯ МУЗИКИ

Середня група

ГРА «ХТО МЕШКАЄ У БУДИНОЧКУ?»

Матеріал: на картці намальований барвистий двоповерховий будинок: нижні вікна велики, верхні — дещо менші. Унизу під кожним вікном зображені кішка, ведмідь, птах. Кожне віконце відчиняється і зачиняється. Усередині будинку знаходяться кишені, куди вставляються картинки перерахованих тварин, а також картинки із зображенням дитинчат цих тварин.

ХІД ГРИ

Діти утворюють півколо, вихователь показує їм будинок-теремок, в якому мешкають кішка з кошеням, пташка із пташеням та ведмедиця із ведмежам.

Музкерівник. На першому поверсі мешкають мами, на другому (з маленькими віконцями) — їх діти. Одного разу всі пішли гуляти в ліс, а коли повернулися додому, то переплутали, хто де мешкає. Допоможемо звірям знайти свої кімнати.

Музкерівник роздає кожній дитині по одній картці. Звучить знайома мелодія в різних реєстрахах. Наприклад, звучить мелодія пісні «Сіренька кішечка» В. Вітліна. Дитина, яка має відповідну картку, вставляє її у віконце першого поверху напроти малюнка, зображеного па будиночку. Звучить та сама мелодія, але па октаву вище. Підживиться дитина з карткою кошенята і розташовує її у віконці па другому поверсі.

Так само проводиться гра з музикою про пташку і ведмедя («Пташка» М. Красева, «Ведмідь» В. Ребікова). Вона триває, доки всі картки не будуть вставлені у кишені.

Музкерівник заоочує правильні відповіді. Якщо хтось із дітей припустився помилки, то пояснює, що ведмідь по вміститься у ліжечко кішечки і не зможе сісти за її стіл, якщо раптом потрапить не до своєї кімнати тощо.

ГРА «У ЛІСІ»

Матеріал: ліс, зображений на планшеті; 2—3 дерева та пеньок приkleєні до картини середньою своєю частиною. Цим нібито створюється об'ємність і, крім того, до однієї половини ялинки (дерева, пенька) приkleєна кишеніка, в якій розташовується фігурка зайчика (півника, кішки, ведмедиця тощо). Картонна фігурка дівчинки ставиться поряд із «лісом».

ХІД ГРИ

Музкерівник. Діти, подивіться, який красивий ліс. Тут і берізки, і ялиночки! Дівчинка Тетянка прийшла до лісу збирати квіти та ягоди. А за деревом хтось сховався, напевно, якийсь звір! Допоможемо Тетянці відгадати, хто там сидить. Послухайте пісеньку і відгадайте.

На фортепіано або у грамзаписі виконується, наприклад «Зайченя» (російська народна мелодія в обробці М. Римського-Корсакова). Для перевірки відповіді дитині дозволяється заглянути за дерево, де знаходиться фігурка зайчика (картинка ялинки згиняється по центру — там розташовується кишеніка).

ГРА «БУРАТИНО»

Матеріал: коробка, на якій намальований Буратіно. З боку коробка відчиняється, у цей отвір уставляються картки з кольоровими ілюстраціями (ялиночка, паровоз, машина, санки, лялька, прапорець та ін.) до різних програмних пісень і п'ес, що знайомі дітям.

ХІД ГРИ

Музкерівник пояснює дітям, що до них у гості завітав Буратіно і привіз із собою пісні, а які — діти самі повинні відгадати. Виконує твори, діти відгадують. Для перевірки відповіді з коробки дістають відповідну картинку. Наприклад, виконується пісня «Ялиночка» М. Красева, дитина дістає картку із зображенням новорічної ялинки, або звучить мелодія пісні «Паровоз» З. Компанейца — з коробки дістають картинку паровоза тощо.

ГРА «ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ»

Матеріал: м'які невеличкі іграшки (зайчик, пташка, собачка, конячка, кішка, курчата тощо); невеликий ляльковий столик зі стільчиками; чайний посуд; маленькі яскраві коробочки — подарунки для Зайчика.

ХІД ГРИ

Музкерівник. Подивіться, діти, який сьогодні Зайчик незвичайний, навіть святковий бантик пов'язав!

Зайчик клопоче по господарству, розставляючи на стіл іграшковий посуд.

- Я здогадалася! У Зайчика сьогодні день народження, і він запросив гостей. Ось уже хтось іде! Я вам зіграю музику, а ви здогадайтесь, хто йде першим.

Музичний керівник виконує твір, діти висловлюють свою думку про характер музики, впізнають музичний образ.

Після цього з'являється іграшка-«гість» із подарунком і дарує його Зайчикові. Потім іграшку садять до столу. Таким чином, послідовно виконуються всі твори. Наприкінці гри музичний керівник запитує дітей, що діти подарують зайчикові? Це може бути пісенька або танець.

ГРА «КУЛАЧКИ І ДОЛОНЬКИ»

ХІД ГРИ

Діти об'єднуються у дві групи: одна – «кулачки», а друга – «долоньки». Обидві групи співають по черзі свою «партію» і точно відстукують ритм: перша група – кулачками, а друга – долоньками

ГРА «ВЕСЕЛІ ГУДКИ»

Матеріал: фланелеграф; малюнки паровоза і пароплава, до яких зі зворотного боку наклеєний оксамитовий папір, який під час накладання тримається на фланелеграфі.

Роздавальний матеріал: картки (30x9 см) і по три смужки з картону; широкі (3x6 см) – довгий звук, вузькі (1,5x6 см) – короткий.

Один комплект готується на кожну дитину.

ХІД ГРИ

Музичний керівник. Погляньте, діти, який красивий пароплав пливе морем. він хоче нас привітати своїм веселим гудком (Прикріплює пароплав на фланелеграфі). Ось так! Зображене на фортепіано ритмічний малюнок). Діти виплескують ритм і викладають його смужками у себе на кратках. Аналогічно проводиться гра з паровозом.

ГРА «ЧАРІВНА СКРИНЬКА»

ХІД ГРИ

Музичний керівник пропонує дітям поглянути на чарівну скриньку.

Чарівну скриньку відкриваєм,
В музичне царство потрапляєм.

У ньому живе і ведмежатко,
І маленьке сіре зайченятко,
І півник, й котик, і лисичка,
Сіренька пташка невеличка.

Усі вони разом співають,
А як потрібно – ще не знають.

Нам необхідно їм допомогти,
Мелодії для них знайти.

Тож пропоную вам, малята,
Звіряток цих розташувати.

Як чуємо низький ми звук –
Хай ведмежатко й вовк ідуть.

Середні чуєм голоси –
Співаєм разом: я і ти

А як високий звук лунає –
Це, мабуть, мишка вже співає.

Діти під час слухання музичного твору на фланелеграфі викладають фігурки звірів.

СЛУХАННЯ МУЗИКИ

Старша група

ГРА «ВІДГАДАЙ ДЗВОНИК»

Матеріал: картинки за кількістю гравців, на кожній намальовано три лінійки: кольорові кружечки (червоний, жовтий, зелений), що відповідають високим, середнім і низьким звукам; три музичні дзвоники (на зразок «Валдай») різного звучання.

ХІД ГРИ

Дитина-ведучий дзвенить по черзі то одним, то іншим дзвоником, діти розташовують кружечки на відповідній лінійці: червоний кружок – на нижній, якщо дзвенить великий дзвоник; жовтий – на середній, якщо дзвенить середній дзвоник; зелений – на верхній; якщо дзвенить маленький дзвоник.

Примітка. Гру можна провести з металофоном. Ведучий по черзі грає верхній, середній, нижній звуки. Діти розташовують кружечки-ноти на трьох лінійках.

ГРА «КВІТКА-СЕМІЦВІТКА»

Матеріал: велика квітка, що складається із 7 різнокольорових пелюсток, що вставляються у проріз у середині квітки. На зворотному боці пелюстки – малюнки до сюжетів творів, що прослуховуються за розділом програми «Слухання музики» («Кавалерійська» та Клоуни» Д.Кабалевського, «Нова лялька» П.Чайковського, «Хвороба ляльки» з циклу «Дитячий альбом» П.Чайковського, «Квітень. Пролісок» із циклу «Пори року» П.Чайковського, «Хід гномів Е.Гріга, «Дід Мороз» Р.Шумана).

ХІД ГРИ

Діти утворюють півколо. Приходить «садівник» (музкерівник) і приносить незвичайну музичну квітку. Викликана дитина виймає з середини будь-яку пелюстку, повертає її зворотною стороною і бачить малюнок за сюжетом твору. Якщо цей твір відомий їй, то дитина повинна назвати його і ім'я композитора. Музичний керівник програє або вмикає запис. Усі діти активно беруть участь у визначені характеру і темпу музики цього твору, його жанру.

ГРА «З'ЯСУЙ ТЕМП»

ХІД ГРИ

Дітям роздають лінійки з віконечками (звукова лінійка). Музичний керівники програє музику. Якщо вона швидка – діти відкривають кружечок, а якщо чують повільну музику – кружечки не відкриваються.

ГРА «ТРИ ЗІРОЧКИ»

Матеріал: три зірочки з картону (усередині намальовані обличчя – спить, радіє, плаче), що зображають три типи характеру музики:

- добра, ласкова, така, що заколисує (колисанка)
- сумна
- весела, радісна, танцювальна

ХІД ГРИ

1 варіант. Музичний керівник виконує твір (за вибором). Дитина, яку викликають, бере зірочку, що відповідає характеру музики, і показує її. Решта дітей активно беруть участь у визначені характеру музики. Якщо твір відомий дітям, то вони називають його назву та ім'я композитора.

2 варіант. Перед кожною дитиною лежать одна із трьох зірочек. Музичний керівник виконує твір і діти, чий зірочки відповідають характеру музики, піднімають їх.

ГРА «СХОДИНКИ»

Матеріал: драбинка з п'яти сходинок; іграшки (мотрійка, ведмедик, зайчик); дитячі музичні інструменти (акордеон, металофон, губна гармошка).

ХІД ГРИ

Дитина-ведучий виконує на будь-якому інструменті мелодію, інша дитина визначає рух мелодії вгору, вниз або по одному звуці та відповідним чином пересуває іграшку (наприклад зайчика) по сходинках драбинки вгору, вниз або поступує на одній сходинці. Наступна дитини діє іншою іграшкою.

СПВИ
Середня група
ГРА «ГОЛОСНО-ТИХО ЗАСПІВАСМО»

Матеріал: будь-яка іграшка

ХІД ГРИ

Діти обирають того, хто водить. він залишає кімнату. Усі домовляються, куди заховати іграшку. Той, хто водить, повинен знайти її, керуючись гучністю звучання пісні, яку співають усі діти: звучання посилюється у міру приближення до місця, де знаходиться іграшка, або слабшає у міру віддалення від неї. Якщо дитина успішно впоралася із завданням, то під час повторення гри вона має право заховати іграшку.

ГРА «БУДИНОЧОК-КРИХІТКА»

Матеріал: ігрове поле із зображенням будиночка з ганком, що складається із семи сходинок; фігурки звірів: зайчик, жабка, лисичка, мишка, півник, кішка, собака, пташка.

Малюнок будиночка збільшується до необхідного розміру, фігурки вирізуються по контуру і розфарбовуються.

ХІД ГРИ

Музичний керівник (співає):

Стойте в поле теремок, теремок.

Він красивий і високий.

По сходинках ми йдемо, ми йдемо,

Свою пісеньку співаємо, співаємо.

Приходьте в теремок, в теремок,

Будемо пекти великий пиріжок, пиріжок.

За допомогою лічилки обираються троє дітей, кожен бере собі будь-яку фігурку звірятка.

Персонаж піднімається по сходинках угору і співає першу фразу: «По сходинках я йду...», потім стоячи біля входу в будиночок, співає другу фразу: «У будиночок чудовий я заходжу», придумуючи свій мотив, і «заходить» у будиночок.

Кожна дитина, придумуючи мотив другої фрази, не повинна повторювати чужий мотив. Коли всі персонажі «зайдуть» у будинок, починається поступовий рух униз.

Персонаж спускається по сходинках і співає: «По сходинках униз я йду...», потім, стоячи біля першої сходинки, доспівує другу фразу: «По стежинці піду», також придумуючи свій мотив цієї фрази, і йде.

СПВИ
Старша група
ГРА «МУЗИЧНА ГАЛЯВИНА»

Матеріал: фланелеграф.

Скласти ігрове поле: у верхній кут прикріпити сонечко, а внизу невеликі квіточки, фігуру дівчинки, три великих і п'ять маленьких волошок для фланелеграфу.

ХІД ГРИ

Музичний керівник. Як весело влітку! Ми бігали по м'якій травиці, загоряли, купалися і прибігли на галявину. а там дівчинка Тетянка зібрала квіточки, але не прості, а музичні! Вийшла пісенька!

Волошка, волошка,

Моя улюблена квітка!

Викликана дитина викладає із квітів проспівку. Усі діти відплескують її долоньками ії проспівують. Можна виготовити на всіх картки, великі і маленькі квіточки, щоб у грі брала участь кожна дитина.

ГРА «СКЛАДИ ПІСЕНЬКУ ПРОСТУ»

Матеріал: 8 дерев'яних брусошок, які нагадують цеглинки (розмір 4x8-4 см) та цеглинки, що нагадують кубики (розмір 4x4x4 см), дерев'яний молоточок.

ХІД ГРИ

Прослуховується наспів «Стойть півник» у виконанні музкерівника. Муз керівник співає наспів у супроводі фортепіано, а потім разом з дітьми. Далі муз керівник пропонує дітям почергово, а потім разом проплескати ритмічний малюнок, відмічаючи довгі та короткі звуки. Коли діти успішно впоралися з цим завданням, муз керівник показує дітям дерев'яні брусошки – короткі та довгі. Разом з дітьми викладає брусошки відносно звучання ритмічного малюнка даного наспіву. Потім бере дерев'яний молоточок і, наспівуючи мелодію, відбиває ритм на брусках.

ГРА «СОЛО, ДУЕТ, ТРІО ТА ХОР»

Матеріал: на альбомних аркушах відображені дітей, які співають – одного, двох, трьох, багато.

ХІД ГРИ

Звучить пісня «Гра» (муз.Г.Левдокімова, сл.В.Степанова). Музкерівник виконує пісню у супроводі фортепіано. Розповідає дітям, що такий спів називається соло. Показує картинку, на якій зображені дитини, які співають. Пропонує заспівати двом дітям і також супроводжує показом картинки, де зображені дві дитини, які співають. Пропонує заспівати трьом дітям, показує картинку з трьома дітьми, які співають, і пояснює, що це називається тріо. А в кінці виставляє багато картинок дітей. Розповідає, що така кількість дітей, які співають, називається хор.

ГРА «ВЕСЕЛИЙ ПАРОВОЗИК»

Матеріал: паровозик із вагончиками, у кожному віконці зображена дитина. Вікна прорізають по контуру праворуч, ліворуч, знизу і по верхньому згину відгинають угору. Відкривається зображення ноти по тривалості (ціла, половина, четвертна, восьма)

ХІД ГРИ

Музкерівник (співає):

Ось дивіться – паровоз,

Він вагончики повіз.

Щлях у нього звичний,

Поїзд наш музичний.

1 варіант. Викликана дитина відчиняє будь-яке віконце, показує ноту, називає її та проспівує. Решта дітей повторює завдання.

2 варіант. Усі діти співають проспівку, називаючи ім'я дитини, яка виконуватиме завдання.

Ноту Катруся везе,

Свою пісеньку співає.

Дитина, яку викликали, відчиняє вибране нею віконце, визначає і називає ноту за тривалістю. Решта дітей відплескують і проспівують на склади «ля» тривалість ноти.

МУЗИЧНІ ІНСТРУМЕНТИ

Молодша група

ГРА «НАМ ІГРАШКИ ПРИНЕСЛИ»

Матеріал: дитячі музичні інструменти: дудочка, дзвоник, музичний молоточок; кішка (м'яка іграшка); коробка.

ХІД ГРИ

Музкерівник бере коробку, перев'язану стрічкою, дістає звідти кішку і співає пісню «Сіренька кішечка» В. Вітліна. Потім говорить, що у коробці знаходяться музичні іграшки, які кішка дасть дітям, якщо вони упізнають їх за звучанням.

Педагог непомітно від дітей (за невеликою ширмою) грає на музичних інструментах. Діти намагаються відгадати ці інструменти. Музкерівник дає іграшки дитині, а та дзвенить дзвоником (постукує музичним молоточком, грає на дудочці). Потім кішка передає іграшку іншій дитині. Одна і та сама дудочка не передається, бажано мати їх декілька.

Середня група **ГРА «КОВПАЧКИ»**

Матеріал: три кольорові паперові ковпачки, дитячі музичні інструменти: губна гармошка, металофон, балалайка.

ХІД ГРИ

Підгрупа дітей утворює півколо, перед ними — стіл, на ньому під ковпаками лежать музичні інструменти. Вихователь викликає до столу дитину і пропонує їй обернутися спиною і відгадати, на чому він гратиме. Для перевірки відповіді дозволяється заглянути під ковпачок.

Гра проводиться у вільний від занять час.

ГРА «НАША ПОДОРОЖ»

Матеріал: металофон, бубон, музичний трикутник, ложі музичний молоточок, барабан.

ХІД ГРИ

Музкерівник пропонує дітям придумати невелику розповідь про свою подорож, яку можна зобразити на якому-небудь музичному інструменті.

Музкерівник. Оля вийшла на вулицю, спустилася по сходах (*грає на металофоні*). Побачила подружку, яка дуже добре стрибала через скакалку. Ось такі (*ритмічно ударяє в барабан*) Олі теж захотілося стрибати, і вона побігла додому за скакалкою, перестрибуючи через сходинки (*грає на металофон*). Мою розповідь ви можете продовжити або придумати свою розповідь.

Старша група
ГРА «НАШ ОРКЕСТР»

Матеріал: дитячі музичні іграшки та інструменти (домри, балалайки, дудочки, дзвіночки, бубна, музичні трикутники); велика коробка.

ХІД ГРИ

Музкерівник повідомляє дітям, що у дитячий садок прийшла посилка, показує її, дістає музичні інструменти і роздає їх дітям (попереднє ознайомлення з кожним інструментом проводиться на музичному занятті). Діти грають на цих інструментах так, як їм хочеться.

ГРА «МУЗИЧНЕ ЛОТО»

Матеріал: картки за кількістю гравців, на кожній з яких намальовано п'ять лінійок (нотний стан); кружечки-ноти; дитячі музичні інструменти (балалайка, металофон, музичний трикутник).

ХІД ГРИ

Дитина-ведучий на одному з інструментів грає мелодію вгору, вниз або на одному звуці. Діти повинні на картці викласти поти-кружечки від першої лінійки до п'ятої, або від п'ятої до першої, або на одній лінійці.

ГРА «ЯКИЙ ІНСТРУМЕНТ ЗВУЧИТЬ З ВІКОНЦЯ»

Матеріал: Укр.нар.пісня «Ой лопнув обруч»; рос.н.пісня «Во поле берёзка стояла»; «Полька М.Глінки; укр.н.мелодія «Дудочка». Виготовлений з картону будиночок, у якому віконця (10x10 см). З середини на кожному віконці намальований музичний інструмент.

ХІД ГРИ

На ширмі ставиться будиночок, у якому шість віконець. Віконця відкриті. Заходить Мотрійка з кошиком у руках. У кошику – ксилофон, металофон, гармоніка, дудочка, бубон, барабан. Мотрійка грає почергово на інструментах у супроводі фортепіано, а потім ховається за ширму і награє ще раз.

Музкерівник пропонує дітям відгадати, який звучить інструмент. А дитині, яка відповіла першою, надає право відкрити віконечко, на якому намальований цей інструмент. Коли дитина закриває віконце, з'являється зображення того чи іншого інструменту.

МУЗИЧНО-РИТМІЧНІ РУХИ

Молодша група

ГРА «ДО НАС ЗАВІТАЛИ ГОСТЬ»

Матеріал: рукавичний театр (ведмідь, зайчик, конячка, пташка); бубни; металофон; музичний молоточок; дзвоник.

ХІД ГРИ

Музкерівник пропонує дітям підійти до нього.

Музкерівник. Діти, сьогодні до нас у гості повинні завітати іграшки.

Чується стукіт у двері. Музкерівник підходить до дверей і непомітно надягає на руку ляльку ведмедика.

Музкерівник (*голосом ведмедика*). Здрастуйте, діти, я завітав до вас у гості, щоб із вами грати і танцювати. Оленко, зіграй мені на бубні, я потанцюю!

Дівчинка поволі ударяє в бубон, ведмедик у руках вихователя ритмічно «переступає» з ноги на ногу. Діти плескають у долоньки.

Аналогічно музкерівник обіграє прихід решти іграшок. Зайчик «стрибає» під швидкі удари молоточком на металофоні, конячка «скаче» під чіткі ритмічні удари музичного молоточка, пташка «летить» під дзеленchanня дзвоника.

МУЗИЧНО-РИТМІЧНІ РУХИ

Середня група
ГРА «ПРОГУЛЯНКА»

Матеріал: музичні молоточки за кількістю гравців

ХІД ГРИ

Діти утворюють півколо.

Музкерівник. Зараз, діти, ми підемо з вами па прогулянку, але вона незвичайна, ми гулятимемо у групі, а допомагатимуть нам музичні молоточки. Ось ми з вами спускаємося по сходах...

Педагог поволі ударяє молоточком по долоні. Діти повторюють такий самий ритмічний малюнок.

—А зараз ми вийшли на вулицю, світить сонечко, всі зраділи і побігли. От так!

Музкерівник частими ударами передає біг. Діти повторюють.

— Таїш узяла м'яч і почала поволі ударяти ним об землю

На ці слова музкерівник знову поволі ударяє молоточком. Діти повторюють за ним.

Решта дітей починають швидко стрибати. Стриб, стриб! Музкерівник швидко ударяє молоточком. Діти повторюють.

—Лле раптом на небі з'явилася хмара, затулила собою сонечко, і пішов дощ. Спочатку це були маленькі рідкі краплі, а потім почалася сильна злива.

Музкерівник поступово прискорює ритм ударів молоточком Діти повторюють.

— Злякалися діти і побігли до дитячого садка.

Педагог швидко і ритмічно ударяє молоточком.

МУЗИЧНО-РИТМІЧНІ РУХИ

Старша група **ГРА «ТАНОК КАПЕЛЮШКА»**

Матеріал: яскравий капелюшок

ХІД ГРИ

Діти стають у коло. під музичний супровід №1 діти передають капелюшок одне одному. Після завершення музики дитина, в якої залишився капелюшок, надягає його на голову і стає у центрі кола. Під музичний супровід №2 дитина у капелюшку виконує танцювальні рухи. Рухи можуть бути заздалегідь розучені або вигадані самою дитиною, музичний супровід на вибір музичного керівника.

ГРА «ГРА З БУБНАМИ»

ХІД ГРИ

Діти утворюють коло. Троє з бубнами у руках стають у центрі кола. На музику А троє дітей б'ють у бубон, решта танцюють на місці, узгоджуючи свої рухи з характером музики.

На музику Б діти, які танцюють, заплющують очі та присідають навпочіпки. Діти з бубнами тихенько виходять із кола, ідуть за спинами танцюристів і кладуть бубни позаду трьох із них. На останньому акорді діти намацують бубни за своїми спинами і ті, які знайшли їх, входять у середину кола.

На музику А троє дітей із бубнами танцюють, а решта дітей плещуть у долоні.

МУЗИЧНІ ЖАНРИ

Старша група
ГРА «ТРИ КИТИ»
ХІД ГРИ

Матеріал: на столі три кити, картинки з малюнками бубна, барабана, нотки)
Музкерівник.

По синьому морю кити пропливають.
Танцюють, співають, хвостами махають.
Нам треба із ними разом погулять,
Веселі картинки китам цим роздать.
Цей кит пісні завжди не має.
А цей вперед завжди крокує,
Тож барабан ми подаруєм.
Так слухайте уважно всі.
Які до нас пливуть кити?
Під марш усі крокуєм,
У танці ми танцюєм,
А пісеньку співаєм –
Китам допомагаєм.

Лунає музика маршу (діти крокують). Із закінченням музики керівник питает: «Діти, якому киту подаруємо картинку?». - Вірно. Киту маршу.
Лунає музика танцю (Діти виконують танцювальні вправи). Відповідно дарують картинку певному киту.
Лунає музика пісні. (Діти співають). Із закінченням музики керівник питает: «Діти, а який кит залишився плавати?». - Вірно. Кит пісні.